

3. Розвиток профільної освіти. Починаючи з 2015 року компанія реалізовує проект “Lifecell університети”, який передбачає створення навчальних телеком-лабораторій в технічних вишах країни. Такі лабораторії дають можливість студентам телекомунікаційних спеціальностей на власній університетській мобільній мережі й обладнанні вивчати роботу телеком-оператора, завдяки чому вітчизняний ринок мобільного зв'язку поповнюється висококваліфікованими спеціалістами. На сьогоднішній день створено вже три такі навчальні телеком-лабораторії, зокрема у Харківському національному університеті радіоелектроніки, в Національному університеті “Львівська політехніка” та Національному технічному університеті України “Київському політехнічному інституті імені Ігоря Сікорського”.

4. Проект “Digital благодійність”. Компанія “Lifecell” входить до складу робочої групи із впровадження Телеком-благодійності, яка працює над створенням окремої телеком-платформи, що матиме широкий спектр функцій щодо обробки запитів благодійних організацій, технічної підтримки транзакцій, контролю надходження коштів до адресата та онлайн звітності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Насад Н. В. Аналіз нефінансової звітності корпоративної соціальної відповідальності компаній зв'язку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент.* 2017. Вип. 23(1). С. 112-115.
2. Соціальна відповідальність / Офіційний сайт компанії “Київстар”. URL: <https://kyivstar.ua/uk/about/responsibility/gocamp>
3. Соціальна відповідальність / Офіційний сайт компанії “Lifecell” URL: https://www.lifecell.ua/uk/pro_lifecell/sotsialna-vidpovidalnist/korporativna-blagodiinist/
4. Соціальна відповідальність / Офіційний сайт компанії “Vodafone Україна”. URL: <https://www.vodafone.ua/uk/social-responsibility/dobra-sprava#tab-2019>

**Савчин Оксана Михайлівна, магістрантка,
Загурський Олександр Богданович, к.ю.н., доцент,
доцент кафедри управління та адміністрування**

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В РЕСПУБЛІЦІ БОЛГАРІЯ

Не буде перебільшенням сказати, що корупція є для Болгарії політичною, економічною та соціальною проблемою. Корупція в країні має багато облич та проявів: захоплення держави, кумівство, лобістське законодавство, зловживання владою, заміна демократії.

На думку Голови Верховного касаційного суду Болгарії, “якщо болгарська олігархія має державу, то будь-яку спробу повернути владу в руки громадян справді можна назвати переворотом. Це система, яка залучила великі людські та матеріальні ресурси для побудови добре функціонуючої машини; яка вміло використовує послуги, засоби масової інформації, економіку, політику і, звичайно, судову владу” [1].

Наявність верховенства права в країні є ключовою передумовою відсутності корупції. Ряд спостерігачів застерігають, що стає все важче сприймати Болгарію як країну, де встановлено верховенство права. У звіті Європейської комісії з питань співробітництва у сфері юстиції зазначено, що близько 4 % болгарського суспільства мають довіру до судової влади [2].

Дані про довіру до судових установ та внутрішні опитування громадської думки схожі. Довіра до суду становить близько 8 %, а до обвинувачення - близько 6 % [3].

У січні 2019 року було опубліковано індекс “Сприйняття корупції 2019” Transparency International, згідно з яким Болгарія посідає 69-е місце зі 168 країн. Для порівняння, Румунія посідає 58 місце, Македонія 66 місце та Сербія 71 місце [4].

Антикорупційна стратегія є дорожньою картою необхідних реформ. Вона повинна включати цілі, встановлені національними органами влади, відповідальними за боротьбу з корупцією, а також законодавчі та практичні заходи для досягнення цих цілей.

І останнє, але не менш важливе: для того, щоб стратегія була ефективною, план її реалізації повинен містити конкретні показники, за якими буде оцінюватися реалізація кожного заходу. За останні 15 років у Болгарії було прийнято 4 антикорупційні стратегії, і недоліки кожної з них у тій чи іншій мірі повторюються – недостатня специфічність заходів та показників, хаотичні дії щодо реалізації, відсутність узгодженості між попередньою та наступною стратегією, а також між органами, відповідальними за координацію в різні періоди.

У 2001 р. була прийнята Національна антикорупційна стратегія, а в 2002 р. за рішенням Ради міністрів була створена Комісія з координації роботи проти боротьби з корупцією (КСРВС) під головуванням Міністра юстиції.

Антикорупційна стратегія (2009-2014 рр.) визначила наступні цілі:

- 1) запобігання корупційній практиці та проявам на найвищих рівнях державної влади та місцевого самоврядування;
- 2) розробка нової кримінальної політики, прискорення реформи кримінальної юстиції;
- 3) максимальне зниження рівня організованої злочинності;
- 4) подолання моральної та поведінкової кризи в країні;
- 5) підтримання ефективної системи інститутів для реалізації державної політики запобігання та боротьба з корупцією та організованою злочинністю [5].

Поточна Стратегія протидії та запобігання корупції (2015-2020 рр.) є новим стратегічним планом Болгарії щодо заходів, які слід вжити в боротьбі з корупцією. Стратегія охоплює період 2015-2020 рр., порівняно з попередньою вона є більш описовою та втричі більшою [6].

Занадто загальні заходи, а також відсутність конкретних якісних та кількісних показників, на основі яких можна було б оцінити реалізацію Стратегії

та Плану дій, можуть перетворити ці документи на інше бачення або призвести до паліативних та неефективних дій.

Рекомендації Регіональної антикорупційної ініціативи повинні бути враховані у звіті про моніторинг та оцінку впровадження антикорупційних стратегій та вимірювані показники для оцінки досягнутих результатів. Таким чином, ні адміністрація, ні громадськість не можуть зрозуміти, досягнута бажана мета чи ні. Показники повинні бути кількісними та якісними та бути вимірюваними чи вимірюваними широкою громадськістю.

З іншого боку, Стратегія боротьби з корупцією (2015-2020 рр.), як і попередні стратегії, наголошує на зміні кримінального законодавства. Також передбачаються адміністративні зміни, такі як створення єдиного органу з питань цілісності, який об'єднає кілька установ, які досі займаються питаннями доброчесності, конфлікту інтересів та декларацій про майно [7].

З березня 2016 р. Стратегія була оновлена, передбачаючи, що до єдиного органу цілісності входить Комісія з конфіскації незаконно набутого майна. Однак ця стратегія не визначає необхідних змін у структурі та функціях органів прокуратури та слідчих органів, а також заходів щодо запобігання політичній залежності судової влади. Такі заходи вимагають серйозної політичної та громадської волі і можуть бути здійснені лише завдяки значним змінам конституційної бази та змінам Закону про судоустрій.

Таким чином, вищевикладене свідчить про необхідність реформи структури та повноважень адміністративних органів щодо протидії та запобігання корупції. Політична воля створити єдиний орган для перевірки доброчесності, конфлікту інтересів та власності осіб, які здійснюють державну владу, є кроком у правильному напрямку. Але адміністративні органи виконують допоміжну, хоча і важливу функцію. Основними інструментами боротьби з корупцією є сфера кримінального судочинства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Слово на председателя на Върховния касационен съд Лозан Панов по случай 135-годишнината от създаването на съда, 11 декември 2015г. - http://www.vks.bg/vks_p02_0279.htm. Дата доступу: 20.10.2020.
2. Доклад „Независимост и ефективност на съдебната власт” от 2015 г. на Европейската мрежа за сътрудничество в правосъдието /ENJC/. URL: https://ime.bg/var/images/Anticorruption_analysis_final.pdf. Дата доступу: 20.10.2020.
3. Представително социологическо проучване на „Алфа Рисърч“ от февруари 2016 г. http://alpharesearch.bg/bg/socialni_izsledvania/political_and_economic_monitoring/drugi_institutsii.html. Дата доступу: 20.10.2020.
4. Индексът „Възприяття за корупция 2020“ на Transparency International. URL: <http://www.transparency.org/cpi2015/>. Дата доступу: 20.10.2020.
5. Интегрирана стратегия за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност (2015-2020). URL: <http://www.mvr.bg/NR/rdonlyres/C131759E-801F-437C-8F8D-DB147D53B48A/0/anticorrupt.pdf>. Дата доступу: 20.10.2020.
6. Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията (2015-2020 г.) URL: <http://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=956>. Дата

доступу: 20.10.2020.

7. План за изпълнение на Национална стратегията за превенция и противодействие на корупцията. URL: <http://goo.gl/XLqGuH>. Дата доступа: 20.10.2020.

**Бартловська Олена Тарасівна, магістрантка,
Синиця Світлана Михайлівна, к.е.н., доцентка,
доцентка кафедри управління та адміністрування**

ХАРАКТЕРИСТИКА КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Основні пріоритети державної політики в Україні спрямовані на досягнення як належного рівня життя громадян, характерного для найрозвинутіших країн світу, так і вдосконаленні специфічних соціальних, економічних стандартів розвитку суспільства. Підґрунтям реалізації поставлених державою пріоритетів є, безумовно, збереження та зміцнення здоров'я трудового потенціалу країни, що є одним з основних завдань системи охорони здоров'я. Успішне виконання такого завдання у складних соціально-економічних умовах можливе, на нашу думку, за рахунок обґрунтованої організації кадрової системи.

Роль медичного працівника в забезпеченні населення якісною медичною допомогою важко переоцінити. Багато років вважалося, що в Україні формується надлишкова чисельність медичного персоналу. Це стало наслідком відповідної кадрової політики, що сприяла кадровому “дисбалансу” в забезпеченні лікувально-профілактичних закладів і “відтоку” кваліфікованих кадрів. На сьогодні спостерігається наростаюча та некерована міграція підготовленого медичного персоналу, у т.ч. в сусідні країни та за кордон. Україна є донором медичних кадрів для багатьох країн ЄС і США. Процеси міграції медичних працівників з країни мають необоротний характер і призводять до наростання кадрового дефіциту в галузі.

Дефіцит кадрів існує, перш за все, у первинній ланці, особливо в сільській місцевості. Залишаються проблемними питання укомплектованості лікарських посад у фтизіатричній, патолого-анатомічній, рентгенологічній, лабораторній, педіатричній і санітарно-епідеміологічній службах. Отже, сьогодні українська охорона здоров'я стоїть на порозі кадрової кризи.

Питання кадрового забезпечення системи охорони здоров'я є частиною досліджень багатьох науковців, зокрема В. Москаленка, Г. Слабкого, Я. Радиша, І. Солоненка, З. Гладуна, О. Перетяка, В. Рудня та інших, які детально розкрили окремі кадрові напрями.

Функціонування системи охорони здоров'я в Україні на сучасному етапі не дозволяє досягнути задекларованої державою мети – поліпшення здоров'я населення, забезпечення рівного та справедливого доступу всіх членів суспільства до медичних послуг високої якості, а отже, вона не є ефективною.